

ВИСНОВОК

акредитаційної експертизи щодо підготовки бакалаврів
за напрямом підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка)
у Херсонському державному університеті

м. Херсон

26 квітня 2018 р.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05.04.2018 року № 382-Л експертна комісія у складі:

голова експертної комісії: Коломицева Олена Віталіївна, завідувач кафедри економічної кібернетики і маркетингу Черкаського державного технологічного університету, доктор економічних наук, професор;

член комісії: Буяк Леся Михайлівна, завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор.

розглянула подану Херсонським державним університетом (ХДУ) акредитаційну справу та в період з 24.04.2018 по 26.04.2018 р. провела експертну оцінку відповідності названого закладу вищої освіти з підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки (спеціальності) 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка).

Під час акредитаційної експертизи перевірено первинні документи і фактичні дані, які підтверджують загальні відомості про Херсонський державний університет як заклад освіти, його кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення щодо підготовки здобувачів вищої освіти з напряму підготовки (спеціальності) 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка).

Проаналізувавши надані для акредитації документи та організацію освітнього процесу у Херсонському державному університеті, комісія встановила наступне.

1. ДОСТОВІРНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ, ПОДАНОЇ ДО МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ РАЗОМ ІЗ ЗАЯВОЮ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

На підставі розгляду оригіналів основних засновницьких документів, ліцензії та сертифіката про акредитацію, наданих матеріалів, спілкування з керівництвом і відповідальними особами ХДУ, а також вивчення реального стану справ в ХДУ експертна комісія дійшла висновків, що матеріали, подані ХДУ до МОН України разом із заявою про акредитацію напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка), за переліком, обсягом і повнотою та достовірністю відповідають вимогам Положення про акредитацію та нормативним документам МОН України щодо акредитації.

Акредитаційна справа оформлена згідно з Державними вимогами до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 р. № 689 та Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затвердженими Постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187.

1.1. Загальна характеристика Херсонського державного університету

Херсонський державний університет – заклад вищої освіти, розташований за адресою м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27 (тел. (0552)32-67-05, (0552)32-67-54; факс (0552) 49-21-14. Юридична адреса: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27; адреса Web-сайту www.ksu.ks.ua, e-mail: office@ksu.ks.ua.

Голова експертної комісії д.е.н., професор О.В. Коломицева

Херсонський державний університет був заснований у 1917 році на базі евакуйованого в Херсон Юр'євського Учительського інституту. З 2002 року заклад вищої освіти (ЗВО) набув статусу Херсонського державного університету (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 641 від 16 листопада 2002 року «Про утворення Херсонського державного університету», наказ МОН України від 28.11.2002 № 680).

Херсонський державний університет сьогодні – це багатопрофільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється заочною та заочною формами.

Університет має IV рівень акредитації, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту ХДУ(затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 № 430).

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 – випускових.

Згідно з ліцензією на здійснення освітньої діяльності (наказом МОН України від 22.05.2017 № 102-л), університет готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 17 галузей знань 51 спеціальності (предметної спеціальності), за другим (магістерським) рівнем – з 15 галузей 41 спеціальності (предметної спеціальності).

Контингент студентів станом на 01.04.18 складає 5554 осіб (3886 – очна (денна) форма навчання, 1668 - заочна форма навчання) (табл. 1).

Таблиця 1. Загальна характеристика університету

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри
		Денна та заочна форма навчання
1.	Ліцензійний обсяг закладу вищої освіти (осіб) у т. ч. за рівнями освіти	4598
	- бакалавр (осіб)	3265
	- магістр (осіб)	1333
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	5554
	у т.ч. за формами навчання:	
	- денна (осіб)	3886
	- заочна, дистанційна (осіб)	1668
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	280 денної / 188 заочної форми навчання
4.	Кількість спеціальностей (спеціалізацій), за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)(за переліком 2015 року)	
	у т.ч. за рівнями вищої освіти:	
	- бакалавр (одиниць)	52 (60)
	- магістр (одиниць)	38 (48)
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	50
	з них випускових (одиниць):	39
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	12
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	113535,0 м ²
	З них:	
	- власні:	113535,0 м ²
	- орендовані:	-

Впродовж останніх 5 років відповідно до стандартів вищої освіти оновлені навчально-методичні комплекси дисциплін. Постійно здійснюється робота щодо практичної підготовки

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

студентів, укладаються відповідні угоди з базами практик. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до чинних положень Міністерства освіти і науки України. Інформаційне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам.

Станом на 01.10.2017 чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,6 %) осіб; серед них: кандидатів наук 329 (60%) осіб, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (58,9%) осіб (за основним місцем роботи – 312 (64,2%) та 221 (45,5%) особа відповідно), докторів наук 61 (11,2%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2%) осіб (за основним місцем роботи – 52 (10,7%) та 40 (8,3%) осіб відповідно).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, понад 40 осіб мають почесні звання у сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники у галузях освіти, науки і техніки, економіки, юриспруденції, культури тощо.

З метою реалізації системи ступеневої освіти ХДУ співпрацює з навчальними закладами I-II рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: "Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства", "Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського", "Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури", "Херсонський державний університет – Херсонський політехнічний коледж Одеського національного політехнічного університету».

Задля підготовки висококваліфікованих кадрів науково-педагогічних працівників в університеті діє докторантура, яка нараховує 3 спеціальності (035 Філологія, 014 Середня освіта (українська мова), 014 Професійна освіта) з двох галузей наук: педагогічних та гуманітарних. У докторантурі навчається 9 докторантів, з яких 6 осіб – провідні доценти ХДУ та 3 особи навчається за цільовим призначенням.

Аспірантуру при Херсонському державному університеті було відкрито у 1992 році. На теперішній час ведеться підготовка з 12 галузей наук: юридичних, педагогічних, філологічних, біологічних, історичних, технічних, економічних, хімічних, психологічних, фізико-математичних, ветеринарних та фізичного виховання та спорту. Зараз в аспірантурі навчається 108 аспірантів за 35 науковими спеціальностями (за переліком 2010 року) та 14 ліцензованими спеціальностями (Перелік 2015 року), серед яких – аспірантура зі спеціальності **051 Економіка**.

У ВНЗ працюють 16 наукових шкіл.

Процесу активізації захистів кандидатських та докторських дисертацій сприяє наявність в Херсонському державному університеті Спеціалізованих вчених радах по захисту докторських та кандидатських дисертацій з 5 спеціальностей.

Протягом звітнього періоду в ХДУ виконувалася низка науково-дослідних тем, що фінансуються за рахунок державного бюджету. Усі держбюджетні теми зареєстровано в УкрІНТЕІ. В університеті постійно виконуються наукові та науково-технічні роботи за рахунок коштів замовників, 35 ініціативних НДР зареєстровані в УкрІНТЕІ.

Науковий колектив Херсонського державного університету підтримує міцні багаторічні зв'язки з багатьма закладами вищої освіти України, академічними науковими установами, серед яких: НДІ педагогіки, Інститути психології, дефектології, проблем виховання НАПН України; Інститути української мови; математики; проблем матеріалознавства; фізіології ім. О.Богомольця; зоології; ботаніки ім. М.Холодного; молекулярної біології та генетики; археології; екології Карпат НАН України; Криворізький ботанічний сад, Карпатський біосферний заповідник та ін.

За 2014-2017 роки на базі ХДУ проведено 193 наукових заходи різних рівнів, серед них міжнародного рівня – 45.

За звітний період викладачі університету захистили 58 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 18 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Середній відсоток викладачів, які проходять стажування або підвищують кваліфікацію, щорічно перевищує 22 %.

Протягом звітнього періоду зусиллями науковців ХДУ було підготовлено до друку 14 збірників наукових праць, серед яких «Інформаційні технології в освіті», «Економічні науки». Упродовж 2015-2017 р.р. за результатами проведення Міжнародного воркшопу «Інформаційні технології в економічних дослідженнях» конференції ICTERI видається науковий журнал «**Information Technologies in Economic Research**».

Викладачами університету за останні три роки видано 70 монографій (672,12 др.арк.), підручників 13 (91,91 др.арк.), навчальні посібники – 248 (2003,93 др.арк.). Загальна кількість статей складає 3656 (1524,65 др.арк), з них у зарубіжних виданнях 480 (203,98 др.арк.)

Викладачі університету мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних **Scopus**. У рейтингу закладів вищої освіти України за показниками наукометричної бази даних Scopus ХДУ посідає 73 місце серед університетів України. Кількість публікацій у Scopus - 126, кількість цитувань у Scopus - 211, Індекс Гірша (h-індекс) - 8.

Протягом 2014-2017 рр. викладачами ХДУ отримано 12 патентів України на винаходи та корисні моделі, 146 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Серед них авторські свідоцтва видані за розробку дистанційної платформи «Інтегроване програмне середовище перевірки економічних знань студентів» (<http://economics.ksu.ks.ua/>), навчальний посібник «**Мікроекономіка з використанням інформаційних технологій**» для студентів економічних спеціальностей з дисциплін «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Статистика», «Економетрія», «Фінанси», «Політична економія», «Вища математика», «Економіка підприємства».

В університеті працювали 32 ініціативні науково-дослідні лабораторії. У 2014 році у ХДУ створено науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей та молоді.

Протягом останнього року у 121 науковому об'єднанні студентів (проблемні групи, наукові гуртки та конструкторсько-технологічні бюро) працювало 1525 студентів. Студенти ХДУ беруть участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр та у роботі в науково-дослідних лабораторіях університету.

За останні 3 роки переможцями Всеукраїнської студентської олімпіади стали 23 студенти, а Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук стала 61 студентська робота, що складає 34,66% від загальної кількості.

Студенти факультету філології та журналістики посіли 5 призових місць на Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика. У 2015 році студенти університету представляли результати науково-дослідної роботи та здобули Гран-прі на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра-2015» у номінації «Розвиток студентської науково-дослідницької роботи».

За підсумками традиційної щорічної звітно-виборчої конференції студентського наукового товариства «Наукові дослідження студентів ХДУ: стан, проблеми, перспективи» видається електронний інформаційний збірник ради СНТ ХДУ «Вісник студентського наукового товариства».

Протягом звітнього періоду в університеті успішно працювала рада молодих учених і аспірантів. На базі ХДУ проведено 13 всеукраїнських конференцій молодих учених і студентів, видано три випуски електронного збірника наукових праць «Науковий вісник молодих учених». Загалом у 2013-2015 рр. молоді учені і аспіранти університету взяли участь у 922 наукових заходах міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Міжнародне співробітництво згідно з п.8 Статуту університету є стратегічним напрямом діяльності Херсонського державного університету.

Основними міжнародними партнерами, з якими ХДУ підтримує робочі зв'язки, є такі зарубіжні установи: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Вища економічна школа (м. Бидгощ, Польща); Університет Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія); Євангельський Фрйобельсємінар (м. Кассель, Німеччина); Стокгольмський університет (м.

Голова експертної комісії д.е.н., професор О.В. Коломицева

Стокгольм, Швеція); Університет Коменського (м. Братислава, Словаччина) та інші.

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з вишами-партнерами. У рамках програми академічної мобільності студенти університету проходять стажування та навчання в закордонних вишах-партнерах, беруть участь у літніх практиках, таборах, міжнародних програмах, обмінах, олімпіадах, кубках світу, чемпіонатах, турнірах тощо. Реалізація програм «Подвійний диплом» є пріоритетним напрямом розвитку ХДУ. Впродовж 2017 року підписана угода між ХДУ та Поморською академією м. Слупськ (Польща) про участь студентів факультету фізики, математики та інформатики в програмі подвійних дипломів за спеціальністю «Комп'ютерні науки» з 2017-2018 н.р.

ХДУ співпрацює з європейськими партнерами в рамках міжнародних проектів Темпус, Ev. Froebelseminar Partnership (Партнерство зі спеціалізованим училищем Євангелічний Фрєобельсеминар), бере участь у грантових проектах: програма ERASMUS «Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем», («Establishing Modern Master-level Studies in Information Systems»).

В університеті створено Інформаційний центр ЄС, який тісно співпрацює з Посольствами та Консульствами країн – членів ЄС та Представництвом ЄС в Україні (м. Київ).

Одним із напрямів роботи кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики є підготовка та реалізація міжнародних проектів у сфері науки та освіти, залучення коштів міжнародних фондів та організацій для фінансування проектів. Так, за програмою Європейської комісії Tempus-Tasis викладачі кафедри разом зі співробітниками Науково-дослідного інституту інформаційних технологій здійснювали проекти “Земельна реформа та розвиток ринку земельних ресурсів в Україні” (партнери - Університет Ніцци Софія-Антиполіс, Регіональне Управління Землевпорядкування м. Ніцци, Політехнічний Університет м. Турін, Італія), “Інформаційні технології в мережі управління університетами” (партнери - Університет Ніцци-Софії Антиполіс (Франція), Каледонський університет Глазго (Великобританія), Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет, Запорізький державний університет), „Географічні інформаційні системи в аграрних університетах” (Каледонський університет, Глазго Університет, Евле), “ECDL (Європейський сертифікат користувача ПК) для українських адміністраторів” (Університет Ніцци-Софії Антиполіс (Франція), Університет Клагенфурту (Австрія), Херсонський національний технічний університет, Центр перепідготовки державних службовців Херсонської обласної державної адміністрації), IST based learning and personal development services for students (CLIP), Computing Curricula for Ukrainian Universities, Австрійсько-український проект «CENREC» (Університет ім. І. Кеплера (м. Лінц, Австрія) тощо.

З 2015 року викладачі кафедри приймають участь у реалізації міжнародного проекту Erasmus+ «Розробка сучасної магістерської програми з інформаційних систем» 561592-EPP-1-2015-1- FR-EPPKA2-SBHE-JP з координаторами проекту – університетом Ліон 2 (Франція) і Харківським національним економічним університетом. Період реалізації проекту: 2015-2019 р.р.

Упродовж останніх 13 років кафедра виступає організатором щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «ІКТ в освіті, дослідженнях та індустріальних додатках: інтеграція, гармонізація та трансфер знань» ICTERI (ICTERI 2017 15-18 травня 2017 року), п'яти Міжнародних воркшопів «Інформаційні технології в економічних дослідженнях» (2012-2016 р.р.), Міжнародної конференції з математичного моделювання, Міжнародної науково-практичної конференції «Інформатизація освіти України: стан, проблеми, перспективи», міжнародної наукової конференції «Інформаційні технології в системі управління вищою освітою України», двох міжнародних практичних конференцій “ECDL” для українських державних службовців, першої міжнародної науково-практичної конференції «Навчання з використанням інформаційних технологій та особистісний розвиток студентів».

За результатами Міжнародної конференції ICTERI і тематик воркшопу «Інформаційні технології в економічних дослідженнях» (ITER 2016 <http://www.icteri.org/workshop-ITER2015>) найкращі статті публікуються у фахових виданнях України, серед яких: «Інформаційні технології в освіті» (<http://ite.kspu.edu/>); збірнику матеріалів конференції «Інформаційні технології в

економічних дослідженнях» (<http://iter.kspu.edu/>), а також у Міжнародному збірнику праць конференції ICTERI 2016 в електронному видавництві CEUR-WS (том №1614, <http://ceur-ws.org/Vol-1614/>), що індексується DBLP і Scopus, а також опубліковані в Springer-Verlag в їх серії CCIS, які індексовані в DBLP, Google Scholar, EI-Compendex, Mathematical Reviews, SCImago, Scopus. За результатами Міжнародних конференцій ICTERI 2012, 2013, 2014 і 2015 найкращі статті викладачів кафедри пройшли міжнародне анонімне рецензування і опубліковані у видавництві Springer-Verlag в їх серії CCIS (<http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-319-30246-1>).

Рішенням Акредитаційної комісії (протокол від 30.06.2015 № 117) університету у 2015 році подовжено ліцензію на підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямами підготовки, спеціальностями та на підготовку іноземних громадян до вступу у заклади вищої освіти України. У 2017-2018 навчальному році в ХДУ навчається іноземні громадяни з Молдови, Азербайджану, Конго, Камеруну, Нігерії, Туркменістану, Узбекистану та ін.

При Херсонському державному університеті функціонують Херсонський Академічний лицей імені О. Мішукова Херсонської міської ради, в якому викладачі кафедри займаються профільною підготовкою учнів до написання наукових робіт в Малій Академії наук із прикладної економіки та електронної комерції, центр післядипломної освіти, центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами.

Бібліотека є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету. Загальна площа бібліотеки 1618,68м². Бібліотечний фонд становить 516282 примірники. У читальних залах Інтернет, зокрема через систему WI-FI, доступний протягом дня без обмежень. Електронний каталог «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки, становить 133684 назв документів.

Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>. Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR. Відповідно до світового рейтингу Webometrics на сьогодні репозитарій Херсонського державного університету займає 38 місце серед більше ніж 300 закладів вищої освіти України. Читачам надається послуга «Віртуальна довідка», за допомогою якої користувачі мають можливість отримувати професійну бібліографічну довідку он-лайн.

Наукова бібліотека ХДУ бере участь у створенні бази даних «Україніка наукова» та її паперового варіанту Українського реферативного журналу «Джерело».

Бібліотека Херсонського державного університету є обласним методичним центром бібліотек ВНЗ державної форми власності.

Студентський спортивний клуб забезпечує потребу як студентів, так і викладачів університету у додаткових заняттях з різних видів спорту, загальнофізичного розвитку. Серед студентів університету учасники Олімпійських ігор, чемпіонатів Світу, Європи, Всесвітньої Універсиади, чемпіонатів світу та Європи серед студентів.

Університет має сучасний спортивний майданчик, медичний пункт та профілакторій. Оздоровлення студентів здійснюється і в умовах спортивно-оздоровчого табору університету «Буревісник» на березі Чорного моря.

Матеріально-технічна база університету представлена 6 навчальними корпусами, навчальними майстернями, 3 гуртожиткам. В університеті функціонують: музей наукових колекцій, музей історії ХДУ, обсерваторія, виставкова зала, студія звукозапису, редакційно-видавничий відділ, актові та спортивні зали, спортивні майданчики різного призначення, їдальні, буфети, пункти гарячого харчування, приміщення для педагогічного персоналу та адміністративно-технічного призначення. Усі навчальні корпуси університету, гуртожитки обладнані пандусами.

ХДУ має розгалужену інформаційну мережу, на території університету та гуртожитків функціонує система Wi-Fi, яка забезпечує безкоштовний цілодобовий доступ до Інтернету.

З метою розвитку творчих здібностей студентів та викладачів організовано у складі гуманітарного відділу Український культурний центр, при якому працюють художні колективи.

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

Студентські колективи є учасниками та призерами творчих конкурсів та фестивалів як державного, так і міжнародного рівнів.

Для реалізації потреб студентів, викладачів та співробітників при університеті функціонують психологічна служба та юридична клініка.

Документи для здійснення освітньої діяльності:

Сертифікат про акредитацію: серія РД – IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 року протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642-Л), термін дії до 1 липня 2019 р

Відповідно до наказу МОН України від 22.05.2017 № 102-л Херсонському державному університету здійснено переоформлення ліцензії на здійснення освітньої діяльності.

Висновок. *Експертна комісія констатує, що оригінали всіх засновницьких документів, матеріали самоаналізу щодо акредитації напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 «Економіка: Економічна кібернетика») у Херсонському державному університеті відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації.*

2. ФАКТИЧНИЙ СТАН КАДРОВОГО, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО, ІНФОРМАЦІЙНОГО, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЙОГО ВІДПОВІДНІСТЬ УСТАНОВЛЕНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ВИМОГАМ

2.1. Формування контингенту студентів

Ліцензований обсяг прийому відповідно до ліцензії (наказом МОН України від 22.05.2017 № 102-л) для рівня вищої освіти «бакалавр» складає 25 осіб денної форми навчання.

Обсяг державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України. *Перевищення ліцензованого прийому на навчання не встановлено.*

Станом на 02.04.2018 р. на денній формі контингент здобувачів вищої освіти зі склав: 6 осіб на четвертому курсі (у т.ч. за рахунок держбюджету – 3 осіб, за кошти фізичних та юридичних осіб – 3 особи); 7 осіб на третьому курсі денної форми навчання (у т.ч. за рахунок держбюджету – 6 осіб, за кошти фізичних та юридичних осіб – 1 особа), 3 осіб на другому курсі денної форми навчання (за кошти фізичних та юридичних осіб – 3 особи), 2 осіб на першому курсі денної форми навчання (за кошти фізичних та юридичних осіб – 2 особи) (табл. 2, табл. 3).

Конкурс на місця держзамовлення у 2017 році на рівень вищої освіти «бакалавр» складав 1,48 осіб на одне місце для денної форми навчання.

Таблиця 2. Показники формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) рівня вищої освіти «бакалавр» (денна форма навчання)

п/п	Показник	Роки			
		2014-2015 рік	2015-2016 рік	2016-2017 рік	2017-2018 рік
1	2	3	4	5	6
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	25	25	25	25
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	6	7	3	2
	• денна форма	6	7	3	2
	• в т.ч. за держзамовленням:	3	6	-	-
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-	-	-
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-	-	-

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

	• зарахованих на пільгових умовах	-	-	-	-
	• з якими укладені договори на підготовку	6	7	3	2
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання	2,56	2,12	1,68	1,48
	• денна				
	• інші форми навчання (вказати, за якою формою)	-	-	-	-
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення	21,3	8,83	42	13
	• денна форма				
	• інші форми навчання (вказати, за якою формою)	-	-	-	-
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на				
	• денну форму	-	-	-	-
	• інші форми (вказати, за якою формою)	-	-	-	-

Таблиця 3. Динаміка змін контингенту студентів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) рівня вищої освіти «бакалавр» (денна форма навчання)

№ п/п	Назва показника	Роки																	
		2014-2015 рік						2015-2016 рік						2016-2017 рік					
		Курси						курси						Курси					
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		Кількість студентів у році на курсах																	
1	Всього студентів у ВНЗ на 01.10.17.	7	6	-	-	-	-	3	7	6	-	-	-	2	3	7	6	-	-
2	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	в т.ч. - за невиконання навчального плану	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- за грубі порушення дисципліни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- інші причини	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	в т.ч. - переведених із інших ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- поновлених на навчання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Заходами, спрямованими на розвиток спеціальності та збереження контингенту, є профорієнтаційна робота з провідними промисловими, страховими, фінансовими та ІТ-компаніями: екскурсії та стажування в ІТ-компаніях й ІТ-відділах ХДУ, дні кар'єри, день випускників, дистанційні олімпіади з економіки та фінансових інструментів, день відкритих дверей. Роздаткові матеріали, плакати, брошури, сайт кафедри надають детальну інформацію про

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

напрямок підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) та умови навчання в університеті, інформація про бакалаврську програму і заходи випускників кафедри розповсюджуються в соціальних мережах, представлена у приймальній комісії ХДУ.

Висновок. *Експертна комісія констатує, що організація прийому та формування контингенту студентів в Херсонському державному університеті проводиться у повній відповідності до чинного законодавства. Кафедрою інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики здійснюється робота щодо формування контингенту студентів, але разом з цим необхідно приділяти більш ретельну увагу профорієнтаційній роботі.*

2.2. Кадрове забезпечення

Підготовку фахівців зі спеціальності 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) здійснюють викладачі таких кафедр: інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики; менеджменту та адміністрування; філософії та соціально-гуманітарних наук; мовної освіти; технологічної освіти та побутового обслуговування; адміністративного і господарського права; педагогіки, психології й освітнього менеджменту. В цілому склад викладачів представлено 32 особами, з них працюють за основним місцем або внутрішнім сумісництвом 30 осіб (93,8%). Серед штатних викладачів: докторів наук, професорів – 3 (10,0 %), кандидатів наук, доцентів – 23 (76,7%), старших викладачів – 1 (3,3 %), викладачів – 3 (10,0 %). На засадах зовнішнього сумісництва працює Народний депутат Верховної ради України, перший заступник Голови Комітету з питань науки і освіти, кандидат фізико-математичних наук, доктор педагогічних наук, почесний професор академії імені Яна Длугоша, професор, заслужений працівник освіти України, член спеціалізованої вченої ради Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»), член спеціалізованої вченої ради К67.051.02 (13.00.02 «Теорія та методика навчання (математика)»; 13.00.04 – «Теорія і методика професійної освіти») Співаковський Олександр Володимирович і докторант Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, кандидат педагогічних наук Круглик Владислав Сергійович. У складі залучених для викладання фахівців – **5 кандидатів економічних наук.**

Три штатні доктори наук і один доктор наук на засадах зовнішнього сумісництва на кафедрі інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики забезпечують освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти:

1. Львов Михайло Сергійович – завідувач кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, доктор фізико-математичних наук, професор, дисципліни «Програмування», «Алгоритми і структури даних».
2. Песчаненко Володимир Сергійович – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри, дисципліни «Сучасні технології програмування».
3. Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук, кандидат технічних наук, професор, дисципліна «Офісні комп'ютерні технології».

На засадах зовнішнього сумісництва:

4. Співаковський Олександр Володимирович – доктор педагогічних наук, кандидат фізико-математичних наук, професор, керівництво дипломними роботами.

Кафедру інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики очолює доктор фізико-математичних наук, професор Львов М.С., який є членом спеціалізованої вченої ради К 67.051.02 із захисту дисертацій зі спеціальності 13.00.02 «Теорія та методика навчання (математика)». Працює на постійній основі.

Усі залучені викладачі мають відповідну базову або наукову спеціальність.

Випусковою є кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, на ній загалом працює 25 викладачів, серед них: докторів наук, професорів – 4 особи (16 %); кандидатів наук, доцентів – 14 осіб (56 %); старших викладачів – 1 особа (4 %); викладачів – 6 осіб (24 %). Професор Співаковський О.В. є зовнішнім сумісником кафедри і керує написанням дипломних робіт студентів у 2017-2018 н.р. Доцент Круглик В.С. є зовнішнім сумісником кафедри і викладає навчальні дисципліни за профілем кафедри. Серед викладачів кафедри: доцент Кобець

В.М. – кандидат економічних наук зі спеціальності 08.00.11 Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці (диплом ДК №048353 від 08.10.2008р.), Тема дисертації: «Економіко-математичне моделювання виробничо-транспортних систем в умовах інформаційної симетрії та асиметрії», доцент Самчинська Я.Б. – кандидат економічних наук (диплом ДК №056387 від 16.12.2009) зі спеціальності 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). Тема дисертації: «Організація та методика аудиту страхових компаній». За останні 5 років були отримані 3 фахові звання доцентів викладачами відповідної кафедри.

До експертних висновків додаються показники рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики за 2012-2017 р.р. (Додаток А)

Керівництво підготовкою наукових кадрів в межах роботи постійнодіючої аспірантури здійснюють провідні вчені кафедри: професор Співаковський О.В., професор Львов М.С., професор Песчаненко В.С., професор Шерман М.І., доцент Кравцов Г.М. Професор Співаковський О.В. має власну наукову школу «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті», під його керівництвом виконуються наукові роботи на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

За останні роки на кафедрі захищені дисертації: на здобуття наукового ступеня **доктора фізико-математичних наук**: М.С.Львов (2012 р.), В.С.Песчаненко (2015 р.), на здобуття наукового ступеня **кандидата технічних наук** Н.В.Осипова (2009 р.), на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти») Н.О.Кушнір (2013 р.).

За останні роки захищені дисертації: на здобуття наукового ступеня **доктора фізико-математичних наук** М.С.Львов (2013 р.), на здобуття наукового ступеня **доктора фізико-математичних наук** В.С.Песчаненко (2015 р.), на здобуття наукового ступеня **кандидатів педагогічних наук** М.О.Вінник, (2016 р.), О.О.Гнедкова (2017 р.).

Результати наукових досліджень викладачів, аспірантів і студентів, кафедри впроваджено у практику діяльності служб та відділів Херсонського державного університету, Херсонського національного технічного університету, Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Викладачі проходять стажування у Східному Університеті Вашингтону (штат Вашингтон, США), Західно-Фінляндському Коледжі (Фінляндія), Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Херсонському національному технічному університеті, Центру післядипломної освіти ХДУ, курсах «Microsoft Certified Systems Administrator on Microsoft Windows Server» для системних адміністраторів.

Залучаються провідні вітчизняні і зарубіжні спеціалісти для викладання спецкурсів та проведення відкритих лекцій з інформаційних технологій в економіці, проводяться майстер-класи, конференції, IT-talks, QA talks, webinars, workshops, PhD Symposium.

Експертна комісія засвідчує відповідність науково-педагогічної спеціальності викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання) дисциплінам, які вони викладають; обсяг лекційних годин та кількість навчальних дисциплін на одного викладача не перебільшує нормативу.

Висновок. Якісні та кількісні показники кадрового забезпечення підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 «Економіка») відповідають вимогам щодо акредитації.

2.3. Навчально-методичне забезпечення

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти з економічної кібернетики рівня вищої освіти «бакалавр» визначається освітньо-професійними програмами підготовки «бакалавра» за напрямом підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) для здобувачів вищої освіти даного рівня, що визначає систему кваліфікаційних вимог до здобувачів вищої освіти. Зазначені документи схвалені вченою радою ХДУ (протокол № 2 від 29.10.2012 року).

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

На підставі освітньо-професійних програм та структурно-логічних схем підготовки «бакалаврів» розроблені навчальні плани, які схвалені вченою радою ХДУ, затверджені ректором університету в установленому порядку.

Складовими навчального плану є: нормативні навчальні дисципліни, вибіркові навчальні дисципліни. Херсонський державний університет в межах числа кредитів, відведених на підготовку фахівця відповідного рівня вищої освіти, визначає кількість аудиторних годин (лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та кількість годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Вибіркова частина навчальних планів представлена дисциплінами вільного вибору студента.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожен навчальний рік розробляються робочі навчальні плани, які затверджуються в установленому порядку.

Навчальними планами підготовки здобувачів вищої освіти передбачені наступні види практик: навчальна практика (4, 6 семестри) виробнича практика (7 семестр); переддипломна практика (8 семестр).

Робочі програми дисциплін та практик розробляються у відповідності до навчального плану. Всі дисципліни забезпечені робочими програмами, розробленими викладачами кафедр університету.

Організаційне та методичне забезпечення освітнього процесу реалізується на основі регламенту університету, положень про організацію освітнього процесу в умовах кредитно-трансфертної системи, навчальних планів зі спеціальності, робочих програм з дисциплін. Загальна кількість кредитів становить 240 (7200 годин).

Для отримання ступеня вищої освіти «бакалавр» проводиться атестація у вигляді комплексного екзамену в письмовій формі, до якого входять два модулі:

1. Мікроекономіка та макроекономіка;
2. Економічна кібернетика

та захист дипломної роботи.

Викладачами кафедр, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти з напрямку підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка), розроблені робочі програми дисциплін. До кожної навчальної дисципліни викладачами кафедри складено навчально-методичні комплекси (анотації до лекцій, плани лабораторних і практичних занять, завдання для самостійної підготовки студентів, задачі і тестові завдання для підсумкового контролю знань, тематика та методичні рекомендації до дипломних робіт, перелік основної та додаткової літератури, методичні рекомендації до виконання завдань, пакети комплексних контрольних робіт, критерії оцінювання за національною, 100-бальною шкалою та ECTS, серед яких: критерії оцінювання практичних і лабораторних занять. Робочі програми проходять процедуру затвердження згідно з діючими вимогами.

За основними дисциплінами кафедри викладачами розроблено та видано методичні рекомендації до практичних та лабораторних робіт, що містять перелік науково-методичної літератури, теми рефератів та питання для підсумкового та поточного контролю, створено науково-методичні комплекси, які розміщено на сайтах дистанційного навчання: Херсонський віртуальний університет та KSU Online, що забезпечує їх ефективне використання здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання.

Для систематичного моніторингу результатів навчання використовуються 3 види контролю: вхідний, поточний, підсумковий. На загальноуніверситетському рівні цією роботою опікується відділ моніторингу якості освіти.

Професорсько-викладацьким колективом випускової кафедри розроблені пакети контрольних завдань для комплексної перевірки з дисциплін підготовки здобувачів рівня вищої освіти «бакалавр».

Навчальна і виробнича практика здійснюється відповідно до «Положення про проходження навчальної і виробничої практики студентами ХДУ» і розробленими на його основі наскрізної і робочих програм, які містять: мету, завдання практики, основний зміст практики (перелік основних завдань), критерії оцінювання, перелік документів, які мають здати студенти після

закінчення практики. Детально відпрацьований перелік баз практики, з якими укладено відповідні угоди. Термін дії угод достатній для завершення циклу підготовки.

Основними базами проходження виробничої практики є: компанія Автопланета, Web-студія Wezom, підприємство "Авіапро", страхова компанія «Уніка», ХМГО «Асоціація XXI століття», комп'ютерні класи кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, відділи університету (плановий відділ, бухгалтерія, відділ забезпечення академічно-інформаційно-комунікаційної інфраструктури, центр післядипломної освіти).

Кафедрою розроблені програми, вимоги та методичні рекомендації до виконання дипломних робіт.

Висновок. В цілому експертною комісією встановлено, що реальний стан навчально-методичного забезпечення освітнього процесу напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) відповідає даним звіту про самоаналіз та Ліцензійним вимогам Міністерства освіти і науки України.

2.4. Інформаційне забезпечення

Інформаційне забезпечення підготовки фахівців напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) рівня вищої освіти «бакалавр» включає наукову бібліотеку ХДУ як провідну інформаційну структуру університету, фонди та читальні зали обласної наукової бібліотеки ім. О. Гончара, з якою укладено угоду про співробітництво, фонди методичного кабінету кафедри.

Освоєння нових форм надання інформації, домінування в забезпеченні доступу до електронних ресурсів дозволяє бібліотеці ХДУ займати паритетне місце в освітньому та науковому середовищі університету.

Загальна площа бібліотеки **1618,68м²**.

Зона розташування фондів **834,75м²**.

Зона обслуговування читачів **616м²**.

Структура бібліотеки уніфікована, має чотири відділи:

- комплектування та наукової обробки документів з сектором
- каталогізування;
- зберігання фондів;
- обслуговування читачів;
- інформаційно-бібліографічний з сектором інформаційного обслуговування.

Обслуговування читачів здійснюється диференційовано на 3-х абонементях та в 6 галузевих читальних залах на **380** місць. Комп'ютерна техніка (**27** комп.), що знаходиться у бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету. У читальних залах Інтернет доступний протягом дня без обмежень, для роботи співробітників університету доступ до Інтернету з комп'ютерів на робочих місцях. Крім того, встановлена система WI-FI дозволяє працювати на території університету всім зареєстрованим користувачам протягом дня без обмежень. Кількість користувачів Інтернет в бібліотеці збільшилась до **5706**.

На сьогодні бібліотечний фонд становить **516282** примірника.

За видами: книги, брошури – **480339** (примірників), газети – **4231** (річні комплекти), журнали – **31712** (примірники),

За цільовим призначенням: навчальна література – **208020** (примірників), наукова література – **259819** (примірників), художня – **48443** (примірників).

Дисертаційний фонд складає **335** документів, фонд авторефератів – **1312** документів. З цим фондом активно працюють викладачі, аспіранти, здобувачі, студенти ХДУ та науковці інших ВНЗ.

Всього для напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) наявні: загальна кількість примірників складає **5013**, з них українською мовою видання – **4784** (95,43%). Кількість найменувань підручників – **321**, з них в електронній бібліотеці – **18** (5,64%).

Для підготовки здобувачів вищої освіти з напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) використовуються такі фахові періодичні видання, як «Кібернетика і системний аналіз», «Актуальні проблеми економіки», «Економіка та держава», «Економіка

Голова експертної комісії д.е.н., професор **О.В. Коломицева**

України», «Економіка. Фінанси. Право», «Інформаційні технології в освіті», «Український математичний журнал», «Інформатика».

Методичний кабінет кафедри має фонд як друкованих, так і електронних підручників та посібників, у тому числі власні розробки викладачів кафедри. У навчально-видавничому центрі ХДУ за останній період було надруковано викладачами кафедри (одноосібно та у співавторстві) 15 навчальних посібників, серед яких:

№	Автори	Назва підручника, посібника, вихідні дані	Номер листа МОН України
1.	Валько Н.В., Савченко О.Г., Кавун Г.М., Кузьмич Л.В.	Теорія ймовірностей та математична статистика: базовий курс з прикладами і задачами: [навчально-методичний посібник] / Н.В.Валько, О.Г.Савченко, Г.М.Кавун, Л.В.Кузьмич. – Херсон: Айлант, 2017. – 400 с.	
2.	Круглик В.С., Львов М.С., Співаковський А.В.	Основы алгоритмизации и программирования на языке Питон: [Учебное пособие] / В.С. Круглик, М.С. Львов, А.В. Співаковський. - Херсон: Айлант, 2015. – 252 с.:илл.	
3.	Співаковський О.В., Самчинська Я.Б., Алфьоров Є.А., Алфьорова Л.М.	Управління інформаційними технологіями як стратегічним активом: Навч.-метод. посібник. / За ред. проф. О.В. Співаковського. - Херсон: Айлант. - 2014. - 376 с.	
4.	Круглик В.С., Вінник М.О.	Комп'ютерні засоби комунікації. Навч.-метод. посібник. – Херсон: ТОВ ВКФ СТАР ЛТД, 2014. – 272 с.	
5.	Савченко О.Г., Валько Н.В., Кузьмич Л.В., Кавун Г.М.	Оптимізаційні методи і моделі Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, м. Херсон, «Айлант», 2014. – 430 с.	
6.	Круглик В.С.	Основы розробки веб-додатків: навч. посібник / В.В.Осадчий, В.С.Круглик. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2012. – 540с.	Лист №1/11-955 від 26.01.2012 р
7.	Самчинська Я.Б.	Практичний курс інформатики для економістів: навчально-методичний посібник. – Херсон: Айлант, 2012. – 160 с.	
8.	Співаковський О.В., Осипова Н.В., Львов М.С., Бакуменко К.В.	Основы алгоритмізації та програмування. Обчислювальний експеримент. Розв'язання проблем ефективності в алгоритмах пошуку та сортування: Навчальний посібник. - Херсон: Айлант. - 2011. - 100 с.	Лист №1/11-4065 від 25.05.2011 р.
9.	Калінська Т.А., Самчинська Я.Б.	Аудит страхових компаній: теорія, організація, методика: монографія. – Херсон: Айлант, 2011 – 265 с.	
10.	Вейцблїт О.Й.	Методи обчислень: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант, 2011. – 280 с.	

11.	Співаковський О.В., Федорова Я.Б., Глущенко О.О., Кудас Н.А.	Управління інформаційними технологіями вищих навчальних закладів: навч. посібник. Видання третє, доп. – Херсон: Айлант, 2010.– 302 с.	Лист №1/11-4983 від 10.06.2010 р.
12.	Кобець В.М.	Мікроекономіка з використанням інформаційних технологій: навчальний посібник [для студентів II курсу економіко-юридичного факультету] / В.М.Кобець. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2010. – 378 с.	Лист №1/11-9284 від 07.10.2010 р.

Якості інформаційного забезпечення сприяє наявність як власно розроблених комп'ютерних навчальних програм, так і наявних ліцензованих програмних продуктів, зокрема MS Server та інші.

Висновок. У цілому інформаційне забезпечення навчального процесу підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) відповідає вимогам щодо акредитації.

2.5. Матеріально-технічне забезпечення

Експертна комісія ознайомила з матеріально-технічною базою ХДУ і, зокрема, кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики факультету фізики, математики та інформатики.

Документи, що засвідчують право володіння та користування приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання, є в наявності:

- Державний Акт на право постійного користування землею;
- Санітарний паспорт 2016-2017;
- Наказ від 03.06.2016 № 621 «Про закріплення державного майна за Херсонським державним університетом»;
- Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію прав власності.

Приміщення, які використовуються в навчально-виховному процесі, відповідають вимогами санітарних і будівельних норм, нормативним документам, що регламентують порядок впровадження освітньої діяльності.

Загальна площа приміщень та її розподіл за функціональним призначенням подана в акредитаційній справі та становить 113535 м². Приміщення навчального призначення та інші приміщення включають: приміщення для занять студентів, комп'ютерні лабораторії, три гуртожитки, з них: два дев'ятиповерхові і один п'ятиповерховий, що забезпечують 70% студентів, медичний пункт, профілакторій, навчально-тренувальний центр з водних видів спорту, актові зали, буфети та їдальні, спортивно-оздоровчий табір «Буревісник», бібліотека. ХДУ має угоду з поліклінікою Суворовського району м. Херсона щодо медичного обслуговування студентів. Площа комп'ютерних аудиторій відповідає існуючим вимогам. Площа, яку ХДУ здає в оренду, складає 523,7 кв.м. На цих площах допоміжного призначення розташовані: книжкова крамниця, пункти реалізації канцтоварів, преси, оргтехнічні послуги.

Кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики факультету фізики, математики та інформатики знаходиться в корпусі №1 Херсонського державного університету за адресою вул. Університетська, 27.

Для проведення занять у навчальному процесі задіяно 19 аудиторій, серед яких:

- 7 лекційних аудиторій (256, 507, 508, 516, 518, 520, 522);
- 6 комп'ютерних класів (501, 502, 506, 510, 511, 512) з комп'ютерами останнього покоління для проведення лабораторних занять із цілодобовим підключенням до

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

Інтернету та наявним доступом до мережі Wi-fi через персональні ноутбуки студентів, зареєстровані в мережі університету або з гостьовим доступом; в цих класах встановлене сучасне і ліцензоване програмне забезпечення;

- 3 спеціалізовані аудиторії (404, 411, 420) для проведення практичних і семінарських занять.

Для професорсько-викладацького складу передбачені 4 аудиторії (509, 513, 517, 519), які обладнані 15 комп'ютерами, 1 ксероксом, 3 принтерами (у т.ч. 1 – з кольоровим друком), 2 сканерами, електронною дошкою, стаціонарним проектором. У кожній аудиторії для викладачів є вільний доступ до Wi-fi і локальної мережі університету, робочі місця для підключення ноутбуків.

Для проведення конференцій, зібрань, науково-методичних семінарів використовуються аудиторії № 256, № 511, № 515 факультету фізики, математики та інформатики, що обладнані електронною дошкою та мультимедійним комплексом.

Для занять груп зі студентами напряму підготовки 6.030502 Економічна кібернетика (051 Економіка) використовуються комп'ютерні аудиторії, в яких програмне забезпечення комп'ютерів відповідає потребам навчання. У комп'ютерних аудиторіях, залежно від навчальних дисциплін, будуть використовуватися такі прикладні програми: Bizagi Modeler, Acrobat Reader 5.0, APS, Відеоінтерпретатор, Delphi 6.0, Gran, JDK, Eclips, Maple 12.0, MSDN 6.0, Microsoft Windows 2000 Workstation, Microsoft Windows XP, Microsoft Windows Server 2003, MS Visual Studio, 2005, MS Project 2003, MS SQL (Client tools) SQL Server, Терм 7 – 9, MS Office 2010, Macromedia Flash 8.0, Prolog.

Крім зазначених комп'ютерних класів, для навчальної діяльності студентів будуть використані можливості системи Wi-Fi, яка, за умови реєстрації персонального ноутбука або комп'ютера, дозволяє безоплатно й цілодобово користуватися Internet та ресурсами комп'ютерної мережі університету (методичні розробки, підручники, довідкова література, матеріали до самостійної роботи, розклад занять, вимоги до всіх форм контролю тощо) в усіх корпусах ХДУ та гуртожитках.

Основними аудиторіями для підготовки здобувачів вищої освіти з економічної кібернетики є аудиторії №501, 502 і 511. Крім того, навчальні заняття будуть проходити в аудиторіях 506, 510, 512, оскільки програмне забезпечення саме цих аудиторій відповідає освітньо-професійній програмі підготовки здобувачів вищої освіти з економічної кібернетики.

Кафедра інформатики та програмної інженерії розробляє такі програмні засоби як: Обернений зв'язок зі студентами <http://feedback.ksu.ks.ua>, Дистанційне навчання – Херсонський віртуальний університет <http://dls.kherson.ks.ua> (налічує більше 50000 записів, серед яких навчальні курси з економічних дисциплін: **мікроекономіка, економетрика, моделі економічної динаміки, статистика** тощо), KSU онлайн <http://ksuonline.ks.ua> (дистанційні курси, у т.ч. з **економічних** курсів), Засіб поточного і підсумкового контролю знань з **економіки** <http://economics.ksu.ks.ua>, Успішність і якість знань студентів, рейтинг студентів <http://session.ksu.ks.ua>, пошук по електронному каталогу e-Library: <http://elibrary.ksu.ks.ua>. Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhsUIR: <http://ekhsuir.kspu.edu/>.

У головному навчально-лабораторному корпусі № 1 є 2 спортивні зали загальною площею 1213,5 кв. м. та спортивні майданчики.

Медичне обслуговування студентів здійснюється на базі медичного пункту ХДУ. У санаторії-профілакторії університету студенти, що знаходяться на диспансерному обліку, отримують фізіотерапевтичну допомогу, можливість санаторного лікування.

Студмістечко ХДУ розташоване у центрі міста, має два дев'ятиповерхових та один п'ятиповерховий корпус. Опалювання у студмістечку, як і у головному корпусі, здійснюється власними котельнями. Студентські гуртожитки мають відповідну соціально-побутову інфраструктуру, кімнати на 3-4 особи. Завдяки функціонуванню системи Wi-Fi студмістечко має доступ до безоплатного користування Internet, до комп'ютерної бази ХДУ, яка містить всі необхідні для навчального процесу інформаційні матеріали.

Згідно з Законом України «Про охорону праці» в Херсонському державному університеті

функціонує служба охорони праці для організації виконання правових організаційно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасних випадків, професійних захворювань і аварій у процесі праці, проводить для працівників вступний інструктаж із питань охорони праці.

Санітарно-технічний стан приміщень відповідає державним санітарним нормам. Для студентів з фізичними вадами корпуси університету та гуртожитки обладнано пандусами.

Висновок. *Експертизою встановлено, що матеріально-технічне забезпечення навчального процесу відповідає акредитаційним вимогам та інформації, що міститься у звіті про самоаналіз напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка).*

3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

На кафедрі протягом звітної періоду виконувалися такі ініціативні науково-дослідні теми: «Розробка інтегрованого середовища перевірки економічних знань студентів з економіко-математичних дисциплін для вищих навчальних закладів» (голова – доцент Кобець В.М., номер держреєстрації 0109U06320), «Методи комп'ютерної алгебри та інсерційного моделювання в системах статичного аналізу і верифікації програмного забезпечення» (науковий керівник – Львов М.С., номер держреєстрації 0116U004732), «Розроблення системи управління якістю електронних освітніх ресурсів вищих навчальних закладів» (науковий керівник – доцент Кравцов Г.М., номер держреєстрації 0115U001128), «Теоретико-методичні засади формування інформаційної культури майбутніх фахівців в умовах сучасного університету» (№ державної реєстрації 0116U004733; керівник д.п.н., проф. М.І.Шерман), які відповідають пріоритетним напрямкам розвитку науки і техніки.

Кафедра постійно працює над розв'язанням питання підготовки науково-педагогічних кадрів. Песчаненко В.С. захистив докторське дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук з теми: «Методи реалізації систем інсерційного моделювання» зі спеціальності 01.05.03 «Математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем» у 2015 році. Вінник М.О. захистив дисертацію у 2017 році на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук з теми «Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх інженерів-програмістів в умовах освітнього середовища вищого навчального закладу». Отримали: звання професора – Львов М.С., Шерман М.І., звання доцента – Самчинська Я.Б. На навчання до цільової аспірантури були направлені такі викладачі кафедри: Кльонон Д.М., Білоус М.Б., Тарасіч Ю.Г., Полторацький М.Ю.

Всі викладачі проходять стажування у наукових та освітніх закладах України і зарубіжжя згідно до плану підвищення кваліфікації. Так професор Співаковський О.В. пройшов стажування у Східному університеті Вашингтону (штат Вашингтон, США), Королівському технічному університеті Стокгольма (Швеція), завідувач кафедри, професор Львов М.С. пройшли стажування в університеті Ніцци (Франція), доцент кафедри Кравцов Г.М. пройшов стажування в Нью-Йоркському державному університеті (США). У 2014-2015 н.р. професор Шерман М.І. проходив стажування при кафедрі вищої математики та економічної кібернетики Херсонського державного аграрного університету, доцент Кобець В.М. проходив стажування при кафедрі економічної кібернетики та управління проектами Херсонського національного технічного університету.

Аспірантура функціонує згідно профілю факультету:

Спеціалізована Вчена рада K67.051.02: 13.00.02 теорія та методика навчання (математика), 13.00.04 теорія і методика професійної освіти.

Підстави функціонування ради: Наказ ВАК України №223 від 20.04.10., Наказ ВАК України №730 від 11.11.10. (зміна вченого секретаря), Наказ ВАК України №23 від 18.01.11. (ротація), Наказ МОНМС України №1206 від 26.10.12.

Голова спеціалізованої вченої ради K67.051.02 – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики Херсонського державного університету Песчаненко Володимир Сергійович.

У ХДУ діє аспірантура зі спеціальності 051 Економіка.

На сьогоднішній момент в аспірантурі при кафедрі інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики навчається 3 осіб. Серед аспірантів: 1 особа навчається на очній формі навчання (Тарасіч Ю.Г.) і 2 особи – на заочній формі навчання (Білоус М.Б., Полторацький М.Ю.). Наукові керівники – завідувач кафедри, професор Львов М.С., професори Співаковський О.В., Песчаненко В.С.

У роботі спеціалізованих вчених рад задіяні також такі викладачі кафедри: професори Співаковський О.В., Шерман М.І., Песчаненко В.С., доценти Кравцов Г.М., Осипова Н.В., які є членами спеціалізованої вченої ради К67.051.02 і постійно виступають як рецензенти та опоненти дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 «Теорія та методика навчання (математика)», 13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті».

Одним із напрямів роботи кафедри є підготовка та реалізація міжнародних проектів у сфері науки та освіти, залучення коштів міжнародних фондів та організацій для фінансування проектів. Так, за програмою Європейської комісії Tempus-Tasis викладачі кафедри разом зі співробітниками Науково-дослідного інституту інформаційних технологій здійснювали проекти «Земельна реформа та розвиток ринку земельних ресурсів в Україні» (партнери - Університет Ніцци Софія-Антиполіс, Регіональне Управління Землепорядкування м. Ніцци, Політехнічний Університет м. Турін, Італія), «Інформаційні технології в мережі управління університетами» (партнери - Університет Ніцци-Софії Антиполіс (Франція), Каледонський університет Глазго (Великобританія), Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет, Запорізький державний університет), «Географічні інформаційні системи в аграрних університетах» (Каледонський університет, Глазго Університет, Евле), «ECDL (Європейський сертифікат користувача ПК) для українських адміністраторів» (Університет Ніцци-Софії Антиполіс (Франція), Університет Клагенфурту (Австрія), Херсонський національний технічний університет, Центр перепідготовки державних службовців Херсонської обласної державної адміністрації), IST based learning and personal development services for students (CLIP), Computing Curricula for Ukrainian Universities, Австрійсько-український проект «CENREC» (Університет ім. І. Кеплера (м. Лінц, Австрія) тощо.

З 2015 року викладачі кафедри беруть участь у реалізації міжнародного проекту Erasmus+ «Розробка сучасної магістерської програми з інформаційних систем» 561592-EPP-1-2015-1- FR-ERPKA2-SVNE-JP з координаторами проекту – університетом Ліон 2 (Франція) і Харківським національним економічним університетом. Період реалізації проекту: 2015-2019 р.р.

Колективом кафедри розроблені наступні проекти: Створення інформаційно-аналітичної системи (Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова; Ізмаїльського державного гуманітарного університету; Херсонського Національного технічного університету), Створення системи документообігу між МОН України та вузами, Система дистанційного навчання «Херсонський Віртуальний Університет», Бібліотека електронних наочностей Алгебра 7-9, Програмно-методичний комплекс Терм VII підтримки практичної математичної діяльності, Програмний засіб «Системи лінійних рівнянь», Програмно-методичний комплекс «Відеоінтерпретатор алгоритмів пошуку та сортування», Середовище навчання лінійної алгебри WebAlmig – дистанційна система з можливістю підтримки практичних занять студентів з курсу лінійної алгебри, Система дистанційного навчання GISAU, Інтегроване середовище вивчення курсу «Основи алгоритмізації та програмування».

У 2012-2017 р.р. викладачами кафедр підготовлено та опубліковано наукові праці, з них: 47 статей, що входять до наукометричної бази Scopus (Співаковський О.В., Львов М.С., Кравцов Г.М., Песчаненко В.С., Кобець В.М., Вейцблінт О.Й., Осипова Н.В., Валько Н.В., Кушнір Н.О., Самчинська Я.Б., Тарасіч Ю.Г., Полторацький М.Ю та інші), 5 навчальних посібників кафедри з грифом МОН, 7 навчальних посібників кафедри, 3 авторські свідоцтва.

8 викладачів кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики мають публікації у видавництві Springer. Статті викладачів кафедри індексуються у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/FPhysMathemInformatics/ChairInformatics/EduWork/Scopus.aspx>)

Участь викладачів кафедри у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції «ІКТ в освіті, дослідженнях та індустріальних додатках: інтеграція, гармонізація та трансфер знань» (ICTERI), започаткованою кафедрою з 2004 року, науково-методичних семінарах, курсах перепідготовки адміністративних, педагогічних кадрів, виступи перед учнями шкіл, студентами вищих закладів освіти, роботі у складі журі та наукових керівників МАН, щорічна організація та проведення занять для учнів в школі профорієнтації.

Регулярно науково-методичні доробки викладачів та студентів висвітлюються на сторінках журналів «Інформаційні технології в освіті», «Інформаційні технології в економічних дослідженнях», виданнях, що індексуються в Scopus, Web of Science, серед яких електронне видання CEUR, Lecture Notes in Computer Science (Springer), журнали «Кібернетика і системний аналіз», «Маркетинг і менеджмент інновацій».

Здобувачі вищої освіти з економічної кібернетики беруть участь у **Всеукраїнській олімпіаді з економічної кібернетики та Всеукраїнському конкурсі наукових робіт**.

З 26 по 28 квітня 2017 року на базі Львівського навчального наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи» проходив 2 етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності Економічна кібернетика. Від кафедри були делеговані студентки спеціальності «Економічна кібернетика»: студентка 351 групи - Діана Немченко та студентка 251 групи - Вікторія Корнієнко. Студента 3 курсу спеціальності «Економічна кібернетика» Діана Немченко була відзначена грамотою за перемогу в номінації «Креативний підхід до розв'язання економетричних задач», а студентка 2 курсу Вікторія Корнієнко – грамотою за перемогу в номінації «Прогнозування соціально-економічних процесів» (тренери – доцент Кобець Віталій Миколайович, викладач Полторацький Максим Юрійович).

На Всеукраїнському студентському конкурсі наукових робіт за галуззю «**Математичні методи, моделі в економіці**» у Запорізькому національному університеті у 2016 році студентка кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики 4 курсу Тетяна Кудрявцева напряму підготовки «Інформатика» (спеціалізація «Економічна кібернетика») посіла третє місце, у 2017 році студентка 3 курсу Дарія Килинич напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» отримала грамоту за конкурсну роботу на тему «Сценарне прогнозування бізнес-процесів». На Всеукраїнському студентському конкурсі наукових робіт на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2018 році студентка 1 курсу магістратури спеціальності «Комп'ютерні науки» з роботою на тему «**Системи підтримки прийняття економічних рішень**» посіла третє місце.

З 2013 по 2016 рік студенти кафедри беруть участь у освітній мобільності в **Університеті Клагенфурту** (Австрія) та в **Поморській Академії** (Польща). У 2017 році укладена угода між ХДУ та Поморською академією щодо участі студентів кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики в програмі подвійних дипломів, починаючи з 2017-2018 н.р. Завдання, визначені угодами, виконуються у повному обсязі. Учасники стажування звітуються на кафедрі.

Студенти кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики проходять семестрове стажування в університеті Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія), з 2013-2014 н.р. студентка кафедри Білогруд Н. навчалася на дворічній магістерській програмі з комп'ютерних наук із правом отримання подвійних дипломів по завершенні навчання. У 2016-2017 н.р. студент кафедри Баєв А. проходив за магістерською програмою з комп'ютерних наук семестрове стажування в університеті Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія).

***Висновок.** Рівень науково-дослідної роботи на кафедрі інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, її організація та результати свідчать про наявність бази для якісної підготовки фахівців напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) та відповідає вимогам законодавства.*

4. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Освітня діяльність в ХДУ з підготовки фахівців рівня вищої освіти «бакалавр» з економічної кібернетики здійснюється у повній відповідності з навчальним планом та освітньо-професійною програмою.

Результати комплексних контрольних робіт під час проведення акредитаційної експертизи на 2-4 курсах галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» (05 «Соціальні та поведінкові науки») напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) рівня вищої освіти «бакалавр» показали:

- з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки (українська мова (за професійним спрямуванням), філософія, іноземна мова) абсолютна успішність склала 100%, якість знань – 62,5 %, середній бал – 3,75 (при самоаналізі 100 %, 62,5% та 3,88 відповідно);

- з циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (політична економія, мікроекономіка, оптимізаційні методи та моделі) абсолютна успішність склала 100%, якість знань – 68,8 %, середній бал – 3,94 (при самоаналізі 100 %, 68,8% та 3,88 відповідно);

- з циклу спеціальної (фахової) підготовки (інформатика, економічна кібернетика, сучасні технології програмування) абсолютна успішність склала 100%, якість знань 62,5 %, середній бал – 3,75 (при самоаналізі 100%, 62,5% та 3,81 відповідно).

В цілому при експертній перевірці напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) рівня вищої освіти «бакалавр» успішність склала – 100%, якість знань – 64,6%, середній бал – 3,81 (при самоаналізі успішність – 100%, якість знань – 64,6%, середній бал – 3,85). Отже, розбіжність між результатами експертної перевірки та самоаналізом складає: успішність: 0%, якість знань: 0%, середній бал: -0,04, що не перевищує акредитаційні вимоги (5 %).

За результатами виконання ККР сформована «Зведена відомість результатів контрольних робіт, виконаних студентами напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка), яка додається до експертного висновку (Додаток Б).

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проведення практик здобувачів вищої освіти з економічної кібернетики. Наскрізна та робочі програми практик містять завдання, які повною мірою відображають основні напрямки розвитку системи фахової підготовки здобувачів вищої освіти з економічної кібернетики. Обрані для проведення практики установи відповідають вимогам.

Робота з працевлаштування випускників проводиться в тісній взаємодії з ІТ-компаніями, державними підприємствами, фінансовими організаціями, приватним сектором, Херсонською обласною державною адміністрацією з метою працевлаштування молодих фахівців відповідно до отриманої кваліфікації.

Висновок. Експертна комісія визнала, що результати та аналіз контрольного вимірювання залишкових знань студентів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» Херсонського державного університету відповідають встановленим критеріям підготовки фахівців рівня вищої освіти «бакалавр».

5. ОПИС ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наявність в ХДУ внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – Система) визначається частиною 2 статті 41 Закону України «Про освіту», статтею 16 п.3 статті 32 Закону України «Про вищу освіту» та як обов'язкова норма уведена до Статуту Херсонського державного університету (розділ 1 п. 2.10 та розділ 2 п.4.3.2).

Система ґрунтується на положеннях розділу VII «Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України від 01 червня 2016 № 600), на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти.

Систему ХДУ розроблено згідно з принципами: відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти; автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; процесного і системного підходів, що передбачають управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу; здійснення моніторингу якості; постійного підвищення якості; залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; відкритості інформації на всіх

Голова експертної комісії д.е.н., професор

 О.В. Коломицева

етапах забезпечення якості.

Відповідно до цих цілей вченою радою ХДУ (протокол №10 від 30.06.2016 р.) затверджені процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та їх реалізація.

Організація внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультети (декани, заступники та помічники деканів, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів); четвертий рівень – ректорат, навчальний та навчально-методичний відділ, науково-методична рада ХДУ та Вчена рада Університету.

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності. З метою забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти університетом створюється система, що включає процедури та заходи створення умов, що унеможливають академічний плагіат; виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях тощо.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові та навчальні праці науково-педагогічних та інших працівників університету, докторантів, аспірантів, осіб, прикріплених до університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою та студентів.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти та науково-педагогічної діяльності працівників.

Зміст, порядок і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті», «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу», «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті», «Положенням про порядок проведення ректорських контрольних робіт».

Нульовий контроль проводиться на початку навчання в університеті з метою виявлення у студентів прогалин у знаннях, необхідних для подальшого засвоєння фахових дисциплін та надання практичної індивідуальної допомоги студентам у поповненні необхідних знань. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється у прийнятій в університеті спосіб. Атестаційний (проміжний) контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни, модуля, визначеного робочою навчальною програмою, з метою систематизації теоретичних знань та практичних навичок студентів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, що визначається робочим навчальним планом, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни. Ректорський контроль якості підготовки студентів з дисципліни є контролем стійкості знань, умінь та навичок і може проводитись за темами дисципліни, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни як для перевірки готовності студентів до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань студентів. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Оцінювання роботи науково-педагогічних працівників

Оцінювання роботи науково-педагогічних працівників включає такі параметри як навчальна робота, методична, наукова, виховна та організаційна. ХДУ здійснює моніторинг якості підготовки та проведення навчальної роботи через систему відкритих занять, майстер-класів, експертизу дипломних робіт, виконаних під керівництвом науково-педагогічного працівника, відвідування занять представниками деканату та кафедри, дотримання виробничої дисципліни.

З метою оцінювання якості методичної роботи здійснюється перевірка розроблених навчально-методичних комплексів дисциплін, підготовка, рецензування та експертиза методичних

матеріалів, що претендують на отримання грифу вченої ради ХДУ, звітування на кафедрі, виступи на міжкафедральних семінарах, конференціях, засіданнях науково-методичної ради факультету тощо.

У внутрішній системі управління якістю значне місце відводиться участі студентів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності, що передбачає:

- анонімне анкетування студентів з питань якості освіти в університеті;
- анонімне визначення (ранжування) за допомогою електронної програми «Feedback» педагогічних якостей викладачів, які обираються за конкурсом;
- створення на факультетах студентських груп моніторингу, до складу яких входять старости груп, представники органів студентського самоврядування. Мета створення таких груп:
  - а) швидкий та об'єктивний зворотній зв'язок «викладач – студент»;
  - б) надання адміністрації факультетів, відділам інформації та пропозицій за результатами моніторингу з питань освітнього процесу.

Критерії, правила і процедура оцінювання управлінської діяльності керівних працівників університету

Результати та процес управлінської діяльності в університеті підлягає оцінці за такими параметрами: наявність чітких перспектив розвитку ВНЗ, обґрунтованість стратегічного плану, поточних планів роботи, що забезпечується розробкою стратегії розвитку університету, щорічною підготовкою регламенту роботу з окресленням основних напрямів діяльності, обговоренням планів та визначенням обсягів діяльності на всіх рівнях забезпечення якості освіти.

Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності. За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів вищої освіти університет розробляє тимчасові стандарти вищої освіти університету, які затверджуються рішенням вченої ради університету та вводяться в дію наказом ректора.

Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Інформаційне забезпечення здійснюється через діяльність наукової бібліотеки університету, розміщення інформаційних, зокрема навчально-методичних, матеріалів до всіх видів навчальної роботи на сайті Херсонський віртуальний університет, сайтах кафедр, факультетів. Перелік навчальної, наукової, методичної літератури, перелік фахових періодичних видань регламентується Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. В університеті функціонує електронна бібліотека, надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>. Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR. ХДУ у 2017 році отримав право на безоплатний доступ до користування базами даних Web of Science.

Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом вищої освіти

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє електронна система збору й аналізу інформації. Складовими системи збору та аналізу інформації виступають бази даних інформаційно-аналітичної системи IAS-University ХДУ з основних напрямів діяльності.

Висновок. На основі проведеної перевірки системи якості освіти Херсонського державного університету встановлено, що навчальний заклад в цілому забезпечує необхідний рівень організації освітнього процесу, що відповідає стандартам вищої освіти.

6. ВИКОНАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

За результатами попередньої експертизи поданих матеріалів ліцензійної справи експертній комісії МОН, що проводила ліцензійну експертизу провадження освітньої діяльності з підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» (05 Соціальні та поведінкові науки) напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) у Херсонському державному університеті, було рекомендовано звернути увагу на наступні зауваження:

№ п/п	Перелік зауважень та пропозицій	Що виконано
1.	<p>Організувати тематичне стажування викладачів кафедри, які не мають фахової підготовки за спеціальністю, що проходить ліцензування, в університетах України, де накопичений значний досвід підготовки фахівців зі спеціальності «Економічна кібернетика» з використанням нових інформаційних і педагогічних технологій.</p>	<p>Самчинська Ярослава Борисівна Тема стажування: «Організація практичної роботи студентів з дисципліни «Інформаційні системи та технології» (наказ № 589-к від 03.11.2017 р.)</p> <p>Шерман Михайло Ісаакович Тема стажування: «Економічна інформатика» (наказ № 343/9 від 20.05.2015 р.)</p> <p>Кузьмін Володимир Веніамінович Тема стажування: «Впровадження компетентнісного підходу при викладанні дисциплін економічного циклу» (наказ № 603-к від 10.11.2016 р.)</p> <p>Вейцблінт Олександр Йосипович Валько Наталія Валеріївна Тема стажування: «Методи оптимізації в економіці» (наказ № 603-К від 10.11.2016 р.)</p> <p>Михайлова Валентина Олексіївна Тема стажування: «Інтерактивні технології у навчанні економіки як форма керованої активізації навчального процесу» (наказ № 603-к від 10.11.2016 р.)</p>
2.	<p>Забезпечити направлення в аспірантуру та докторантуру викладачів кафедри за спеціальністю 08.00.11 «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» та спорідненими спеціальностями, які активно займаються науковою діяльністю за профілем кафедри.</p>	<p>За спорідненими з економічною кібернетикою спеціальностям у листопаді 2015 року захищена докторська дисертація доцентом Песчаненко В.С. зі спеціальності 01.05.03 «Математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин та систем», Інститут кібернетики ім. Глушкова.</p> <p>Викладач Алфьоров Є.А. (2015) вступив до аспірантури на базі Німецького кліматичного обчислювального центру зі спеціальності «Комп'ютерні науки» за програмою ERASMUS.</p> <p>Викладач Синякова К.М. (2014) захистила кандидатську дисертацію зі спеціальності 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності).</p> <p>Викладач Білоус М.Б. (2015) вступила до аспірантури зі спеціальності 13.00.10 «ІКТ в освіті» в Херсонському державному університеті.</p> <p>Викладачі кафедри Тарасіч Ю.Г., Полторацький М.Ю. (2016) вступили до аспірантури ХДУ з підготовки здобувачів вищої освіти ступеню</p>

		доктора філософії зі спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»
3	Розширити число підручників або навчальних посібників з грифом по фаховим дисциплінам спеціальності «Економічна кібернетика», які були б тісно прив'язані до сфери економічної діяльності об'єктів управління.	<p>Кобець В.М. Мікроекономіка з використанням інформаційних технологій: навчальний посібник / В.М.Кобець. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2013. – 378 с.</p> <p>Співаковський О.В., Самчинська Я.Б., Алфьоров Є.А., Алфьорова Л.М. Управління інформаційними технологіями як стратегічним активом: Навч.-метод. посібник. / За ред. проф. О.В. Співаковського. - Херсон: Айтлант. - 2014. - 376 с.</p> <p>Савченко О.Г., Валько Н.В., Кузьмич Л.В., Кавун Г.М. Оптимізаційні методи і моделі. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, м. Херсон, «Айлант», 2014. – 430 с.</p> <p>Співаковський О.В., Федорова Я.Б., Глущенко О.О., Кудас Н.А. Управління інформаційними технологіями вищих навчальних закладів: навч. посібник. Видання третє, доп. – Херсон: Айлант, 2013.– 302 с.</p> <p>Кузьмін В.В. Кредитування і контроль: навч. Посібник. – Одеса: Старлайт, 2012. – 373 с.</p> <p>Самчинська Я.Б. Практичний курс інформатики для економістів: навчально-методичний посібник. – Херсон: Айлант, 2012. – 160 с.</p> <p>Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування: навч.-метод. Посібник / Херсон: ВКФ «СТАР» ЛТД, 2017. – 224 с.</p>
4	Звернути увагу ректорату ХДУ та керівництва кафедри інформатики та програмної інженерії на необхідність придбання і використання сучасних ліцензованих пакетів навчальних програм.	<p>Університет планомірно купує ліцензійне програмне забезпечення та розробляє педагогічне програмне забезпечення, яке функціонує в комп'ютерних класах.</p> <p>Програмне забезпечення, що використовується в ХДУ:</p> <p>Microsoft Windows Server 2012 R2– серверна операційна система.</p> <p>Microsoft Windows 7 Professional - операційна система клієнтських комп'ютерів мережі університету.</p> <p>Microsoft Windows 8.1 Professional - операційна система клієнтських комп'ютерів мережі університету.</p> <p>Microsoft Exchange Server 2010 Enterprise -</p>

		сервер електронної пошти. Microsoft SQL Server 2000 – система управління базами даних. Maple 16 – система комп'ютерної математики для обчислень і моделювання MS Project 2003 – система управління проектами Відеоінтерпретатор алгоритмів пошуку та сортування - програмно-методичний комплекс вивчення програмування Bizagi Modeler – програма моделювання бізнес-процесів Microsoft Visual Studio Team Foundation Server 2005 –середовище для спільної роботи над проектами з розробки програмного забезпечення.
5.	Активізувати поповнення бібліотечного фонду, в тому числі електронної бібліотеки, підручниками та іншими фаховими виданнями з кількісних методів в економіці.	Всього для напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) наявні: загальна кількість примірників складає 5003, з них українською мовою видання – 4662 (93,2%). Кількість найменувань підручників – 359, з них в електронній бібліотеці – 43 (11,98%). Серед зазначених найменувань 35,8% становлять кількісні методи в економіці.
6.	Потребує подальшої розробки та вдосконалення навчально-методичного комплексу дисциплін з фахового циклу напряму підготовки «Економічна кібернетика».	Кожна дисципліна з напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) має як друкований, так і електронний варіант, розміщений на сайтах Херсонського віртуального університету (http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Library/Catalog.aspx) , KSU online (http://ksuonline.kspu.edu) та на Google Disk.

Висновок. Таким чином, на час роботи експертної комісії висловлені зауваження виправлені.

7. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Експертна комісія на підставі поданих на розгляд матеріалів та перевірки результатів освітньої діяльності ХДУ підготовки фахівців з економічної кібернетики в цілому підтверджує відповідність ВНЗ вимогам Закону України № 76-VIII «Про вищу освіту» (2014 р.) щодо здійснення підготовки фахівців з економічної кібернетики згідно до державних вимог якості вищої освіти. Разом із тим, комісія вважає за необхідне висловити певні пропозиції та зауваження, що не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення щодо акредитації освітньої послуги, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

1. Звернути увагу ректорату ХДУ та керівництва кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики на необхідність придбання і використання сучасних повнофункціональних ліцензованих пакетів програм.

2. З урахуванням можливостей професорсько-викладацького складу кафедри, започаткувати викладання дисциплін для студентів на англійській мові (за вибором).

3. Слід звернути увагу на посилення профорієнтаційної роботи для збільшення контингенту студентів.

На підставі вивчення поданих для акредитації матеріалів Херсонського державного університету і перевірки результатів підготовки безпосередньо у навчальному закладі експертна комісія дійшла висновку, що підготовка бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» (05 Соціальні та поведінкові науки) напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка) відповідає нормативним вимогам і може бути акредитована за заявленим рівнем вищої освіти «бакалавр» з ліцензованим обсягом прийому 25 осіб денної форми навчання.

«26» 04 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики і маркетингу Черкаського державного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

О.В. Коломицева

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор кафедри

Л.М. Буяк

Ознайомлений

В.о. ректора Херсонського державного університету, професор

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення навчального закладу
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з напрямку підготовки
6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка), рівня вищої освіти «бакалавр»

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	25/0	25/0	0/0
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2.2	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	к.е.н., доцент к.е.н., доцент д.ф.-м.н., професор кафедри	
2.3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	к.е.н., доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	15 років	
2.4	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50%	97,9%	+47,9%

Голова експертної комісії д.е.н., професор

О.В. Коломицева

	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10%	12,4%	+2,4%
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2.5	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
	2) практичної роботи за фахом	10%	19,3%	+9,3%
2.6	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	3 показ. – 15 викл., 4 показ. – 2 викл., 5 показ. – 3 викл., 6 показ. – 4 викл., 7 показ. – 4 викл., 8 показ. – 1 викл., 9 показ. – 1 викл.	
2.7	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням			
	3) з науковим ступенем або вченим званням	+	д. ф.-м. наук, професор	
2.8	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				

3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,4	+8
3.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	-
3.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70%	70%	-
3.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
4.1	Наявність опису освітньої програми	+	+	
4.2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
4.3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	

5.Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				
5.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	8	+4
5.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
5.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
5.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	58%	+8%

«26» 04 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики і маркетингу Черкаського державного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

О.В. Коломицева

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор кафедри

Л.М. Буяк

Ознайомлений

В.о. ректора Херсонського державного університету, професор

Н.А. Тюхтенко

Якісні характеристики підготовки здобувачів вищої освіти
з напрямку підготовки 030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка)
рівня вищої освіти «бакалавр»

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	62,5	+12,5
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	68,8	+18,8
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	62,5	+12,5

3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

« 26 » 04 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики і маркетингу Черкаського державного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

О.В. Коломицева

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор кафедри

Л.М. Буяк

Ознайомлений

В.о. ректора Херсонського державного університету, професор

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії

О.В. Коломицева
(підпис)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. ректора Н.А. Гоханко
(підпис)

23. 04 2018 рік

Графік

проведення комплексних контрольних робіт студентами напряму підготовки (спеціальності)
6.030502. «Економічна кібернетика» (051 Економіка)

№ п/п	Дисципліна	Група	Дата	Час	Ауд.	Викладач	Експерт
1.	Мікроекономіка	351	25.04.2018	11:50-13:10	507	доц. В.М. Кобець	О.В.Коломицева
	Економічна кібернетика			13:40-15:00		доц. І.В. Гришанов	
	Філософія			15:10-16:30			
2.	Сучасні теорії програмування	451	26.04.2018	13:40-15:00	507	викл. М.Ю. Полторацький	О.В.Коломицева
	Оптимізаційні методи і моделі			15:10-16:30		доц. О.Й. Вейцблїт	
	Англійська мова			16:40-18:00		викл. Т.В. Мунтян	
3.	Політекономія	251	24.04.2018	13:40-15:00	501	доц. В.О. Михайлова	О.В.Коломицева
	Інформатика			15:10-16:30		проф. М.І. Шерман	
	Українська мова			16:40-18:00		ст.викл. А.Ф. Соломахін	

Декан факультету фізики,
математики та інформатики

Н.О. Кушнір

**Зведена відомість результатів комплексних контрольних робіт, виконаних студентами
напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» (051 Економіка)**

Херсонський державний університет

Назва дисципліни	Курс	ДАНІ САМОАНАЛІЗУ							ДАНІ ЕКСПЕРТИЗИ							Примітка		
		Кількість студентів	Одержані оцінки				Абсолютна успішність	Якісна успішність	Середній бал	Кількість студентів	Одержані оцінки				Абсолютна успішність		Якісна успішність	Середній бал
			5	4	3	2					5	4	3	2				
Дисципліни циклу гуманітарної підготовки																		
Українська мова (за професійним спрямуванням)	2	3	1	1	1	0	100	66,7%	4,00	3	0	2	1	0	100	66,7%	3,67	
Філософія	3	7	1	3	3	0	100	57,1%	3,71	7	1	4	2	0	100	71,4%	3,86	
Іноземна мова	4	6	2	2	2	0	100	66,7%	4,00	6	1	2	3	0	100	50,0%	3,67	
Всього по циклу		16	4	6	6	0	100	62,5%	3,88	16	2	8	6	0	100	62,5%	3,75	
Дисципліни циклу природничо-наукової та загальноосвітньої підготовки																		
Політична економія	2	3	1	1	1	0	100	66,7%	4,00	3	1	1	1	0	100	66,7%	4,00	
Мікроекономіка	3	7	1	4	2	0	100	71,4%	3,86	7	2	3	2	0	100	71,4%	4,00	
Оптимізаційні методи та моделі	4	6	1	3	2	0	100	66,7%	3,83	6	1	3	2	0	100	66,7%	3,83	
Всього по циклу		16	3	8	5	0	100	68,8%	3,88	16	4	7	5	0	100	68,8%	3,94	
Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки																		
Інформатика	2	3	0	2	1	0	100	66,7%	3,67	3	1	1	1	0	100	66,7%	4,00	
Економічна кібернетика	3	7	2	2	3	0	100	57,1%	3,86	7	1	3	3	0	100	57,1%	3,71	
Сучасні технології програмування	4	6	1	3	2	0	100	66,7%	3,83	6	0	4	2	0	100	66,7%	3,67	

Всього по циклу	16	3	7	6	0	100	62,5%	3,81	16	2	8	6	0	100	62,5%	3,75	
Усього	48	10	21	17	0	100	64,6%	3,85	48	8	23	17	0	100	64,6%	3,81	

Голова експертної комісії

О.В. Коломицева

Експерт

Л.М. Буяк

В.о. ректора Херсонського
державного університету

Н.А. Тюхтенко